

„Gazeta Krakowska“ wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt i kosztuje:
 W Krakowie: rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
 W Galicyi i na tej monarchii austro-węg.: rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 50 ct.
 W innych krajach: rocznie 48 fr., (40 marek), półrocznie 24 fr., (20 m.), kwartalnie 12 fr., (10 m.), miesięcznie 4 fr. (3 m. 50 fen.)
 Pojedynczy numer 6 cent., z przesyłką pocztową 8 cent.
 Inzeraty 6 cent. od wiersza drobnym drukiem (petitem).

GAZETA KRAKOWSKA

Prenumeratę i inseraty przyjmują:

Administracja „Gazety Krakowskiej“, także Agencje: w Krakowie Jan Fischer, „Pałac Spiski“, p. Nowakowska, Sukienice Nr. 29., W. Kukliński w hali Sukienic Nr. 5. — W Ryńku głównym p. A. Grigar, skład papieru p. R. Ludwińskiego. — Na Stradomiu księgarnia S. Herzoga.
 We Lwowie: księgarnia Polska, Plac Halicki, 14.
 Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej.

Redakcja i Administracja przy ulicy Kanoniczej pod Nrem 16 na pierwszym piętrze.

Rekopisów nie zwracamy. — Niefrankowanych listów nie przyjmujemy.

Kraków, dnia 20 Października.

Program szkolny i fundusz krajowy.

Autor naszych „Listów sejmowych“ podniósł w swym liście X, że tegoroczny sprawozdawca budżetu szkolnego rad był niczego nie skąpić na cele edukacyjne, że tylko wadliwość kierownictwa naszej sprawy edukacyjnej ciążyła na jego szkodliwości. On wszakże rad był zapominać o tej wadliwości i gdzie tylko jakkolwiek pozycja była usprawiedliwioną, usprawiedliwioną formalnie tylko, tam spieszył z jej przyznaniem.

Oddaliśmy cześć tym chęciom najszlachetniejszym; lecz my inaczej rzecz pojmujemy. Nam służy przede wszystkim o zmianę wadliwego kierownictwa i nie wahałobyśmy użyć najradkalniejszych środków konstytucyjnych — bo koniec końców przez żaden konflikt konstytucyjny wielka funkcja społeczna, jaką jest edukacja, nie stanie — ale tylko rozjaśni się sytuacja i nastaną poprawione stosunki normalne.

Marszałek kraju z innego punktu, ale także inaczej tę sprawę pojmował. W tej skromnej sumie 22.000, jakie przyznała komisja budżetowa wbrew Wydziałowi, a bez dostatecznego umotywowania przez radę szkolną, widział on zatarcie własnego programu wypowiedzianego w mowie jego sejm otwierającej, programu oszczędności skarbowej a zarazem skutecznego szerzenia oświaty po kraju.

Zeszedł on więc z krzesła prezydialnego, i — wypadek niesłychany prawie w dziejach parlamentaryzmu galicyjskiego, bo tylko raz jego poprzednik toż samo uczynił — wypowiedział mowę, która do dziś jest przedmiotem ogólnego zajęcia naszego świata politycznego.

Wykazał on w niej, że stan funduszu krajowego, czyli po prostu mówiąc, dodatków w dzisiejszej wysokości opłacanych na potrzeby krajowe, nie jest by-

najmniej świetny, w gruncie rzeczy nie jest nawet poprawionym. Nastało tylko od roku przeszłego uporządkowanie finansowe długów krajowych i nie więcej. Przed tem uporządkowaniem było już tak źle, że trzeba było pożyczać prostem lombardowaniem efektów w posiadaniu Wydziału będących, po bankach na procenta, które wynosiły 90.000. Obecnie po stworzeniu gospodarstwa finansowego przyszła jeszcze potrzeba zapłacenia 20.000 procentu od pożyczek na wydatki bieżące. A jeżeli komisja budżetowa w tym roku zalicza 120.000 z aktywów pożyczki krajowej z 1873 r. jako dochód, to także nie jest niczem innym jak lombardowaniem znowu efektów. Rozwiązał więc iluzję co do stanu finansów krajowych.

Wykazał on następnie, że w przedstawianym przez komisję w budżecie szkolnym, Wydział krajowy również pobłażliwie jak komisja i jej sprawozdawca postępował: że w propozycji Wydziału znajduje się także kilkanaście a nawet kilkadziesiąt tysięcy niczem nie usprawiedliwionych przez radę szkolną, jak tylko prostą nazwą np. dary z łaski, potrzeby ogólnej natury, rozmaite itp. Incidentalnie dowiadujemy się przytem — prawdziwe horrendum konstytucyjne — że rada szkolna nigdy jeszcze nie złożyła rachunków Wydziałowi.

Marszałek nie wystąpił wszakże bezpośrednio przeciw proponowanemu przez szkodliwość komisji 22.000 na przyrządy szkolne, biblioteki okręgowe, konferencje nauczycielskie — jakkolwiek nadmieniał, że nie zdaje sobie sprawy z natury tych pierwszych dwóch potrzeb. Wykazał on natomiast, że Rada szkolna ani kroku nie odstąpiła od swego założenia reorganizacji szkół, za pomocą czczego dekretu, przemieniającego szkoły filialne na etatowe, co pociąga wprawdzie znaczne podwyższenie zakładu, ale szkoły inną, jak jest, nie czyni, że nie wykazała ani jednej szkoły nowej do założenia; czyli że zostaje po dawnemu, według nieodgadnio-

nych postanowień Rady szkolnej, iż za lat 96 moglibyśmy mieć dopiero wszędzie takie szkoły jak dzisiaj, a przez ten czas niech połowa kraju grzęźnie w ciemności, bez świadomości nawet czytania i pisanie! Marszałek nie żądał wyraźnie wykreślenia 22.000, wyżej po nad Wydział ofiarowanych przez komisję budżetową, lecz tylko, jak oświadczył, chciał przedstawić rzeczywisty stan rzeczy.

Pomimo, że cały ogon rządowy w Wysockiej Izbie musiał głosować za propozycjami łaskawymi dla Rady szkolnej, mimo, że komisja budżetowa czuła się także solidarnie zobowiązaną do głosowania za cyfrą przez nią podaną, pomimo takich dwóch momentów, z pomiędzy których pierwszy zawsze był decydującym dla wielu w tym kończącym się sejmie, niższa cyfra Wydziału, mniej łaskawa na Radę szkolną, została przyjęta 55 głosami przeciw 45. Program więc mowy, otwierającej sejm, czyli program oszczędności racjonalnej i szerzenia oświaty, wyszedł z tej próby zwycięsko. Właściwie mówiąc, przy zawikłaniu u nas dążności publicznych, w tej chwili próby otrzymał on dopiero *chrzest publiczny*.

Na mniejszość złożyły się oprócz elementów wyżej wzmiankowanych, także stronnictwo postępowe, (*lucus a non lucendo*) zwane i grupa ekonomistów, która się czuła zsolidaryzowaną ze sprawozdawcą i komisją budżetową, a którą żał nam widzieć w tym wypadku w takim zszeregowaniu, bo tutaj chodziło już po przemówieniu marszałka nie o dobre chęci dla oświaty narodowej, u niej niewątpliwe zawsze, ale o jasność programu oświaty.

Przyjemnie nam zaznaczyć w tem nawet miejscu, że, pomimo oszczędności, sejm przyznał na wniosek posła Ochrymowicza 8.000 złr. na dotację nauczycieli religii, bo chociaż jeden z posłów zrobił słuszną uwagę, iż obowiązkiem powołania kapłanów jest religii nauczać, to jednak przy nadzwyczaj nędznym uposażeniu duchowieństwa unickiego i niższego

kleru łacińskiego, jako pomoc dla nich, nawet i ta mizerna sumka może mieć znaczenie, a w każdym razie świadczy o uznaniu potrzeby przez reprezentację krajową.

Wedle regulaminu przedwyborczego przyjętego przez Koło poselskie w dniu 17 b. m., dziś zapewne (jeżeli czas posiedzeń sejmowych na to pozwoli) odbędzie się nowa konferencja Koła poselskiego, dla wyborów członków komitetu centralnego. Donoszą nam, że prawdopodobnie utrzyma się następująca lista przy wyborze: członkowie a) oddziału lwowskiego: ks. Czartoryski Jerzy, hr. Golejewski Antoni, Dr. Zucker Filip, p. Polanowski Stanisław, p. Gross Piotr, Dr. Czerkawski Euzebiusz, Dr. Piłat Tadeusz, hr. Koziebrodzki Szczyński, Dr. Madejski p. Wolański Władysław; b) oddziału krakowskiego: br. Baum Józef, hr. Wodzicki Henryk, Dr. Ettinger, p. Chrzanowski Leon, p. Męciński Józef, Dr. Weigel Ferdynand, ks. Pelczar, p. Miłowski Alfred, hr. Rey Mieczysław, Dr. Splawiński. Na zastępców w oddziale lwowskim: p. Torosiewicz Emil, Dr. Biliński, p. Wiktor, hr. Dzieduszycki Tadeusz, p. Przebieślawski; w oddziale krakowskim: p. Jawornicki, Dr. Tarnowski Stanisław, ks. Walczyński, Dr. Zoll, p. Benoe Atanazy.

Wydział krajowy postanowił proponować na miejsce trzech wykreślonych przez sejm kandydatów na członków rady nadzorczej banku krajowego pp. Gorayskiego Augusta, Żywickiego (posta z Tarnopola) i Dębowskiego (kupca ze Lwowa).

Korespondencja „Gazety Krakowskiej“

Lwów 19 października.

Jak lampa, w której olej dopala się już do szczytu, zabłyśnie zwykle przed ostatecznym zgaśnięciem niezwykle jasnym płomieniem, tak i sejm nasz przed zamknięciem swem, które nastąpi nieodwołalnie w sobotę, zaczyna być wielce ożywiony i rozwija czynność energiczną.

Od dwóch już dni odbywa codziennie po dwa posiedzenia, t. j. rano i wieczorem i każde z nich jest pełne życia i interesu; o ile zaś w ciągu sesji panowała w gronach poselskich jakaś duszna i usypiająca atmosfera, o tyle obecnie panuje pośród nich usposobienie niemal gorączkowo ruchliwe.

W sali sejmowej toczą się zżawne dyskusje i każde głosowanie poprzedza zażarta

Odcinek „Gaz. Krak.“ z dnia 20 Października.

24)

PRZYGODY

Imci pana Krzysztofa Wiszowatego na obczyźnie.

(Z NOTATEK PANA NIEMIRY).

(Dalszy ciąg.)

Cały wieczór przeszedł na pijatyce, bo i co było robić z niemi w onej pusepnej puszczy leśnej, w której jeno grały wicherzyska dzikie, odzywały się puszczuki i zwierzę niekiedy porykał Zresztą i Wiszowatemu smutno było w tej beczynności, bo duch gorący i niespokojny kołatał się w tym szlachcicu. Aliści na świtanie Maciek powrócił z podjazdu i doniósł, że harmaty idą, jeno że droga jest nieczotliwa więc radził, żeby zebrałszy się ruszyli zaraz na oną wyprawę a harmaty spotkawszy zabrać ze sobą. Srodcze był wesół Wiszowaty i zaraz nakazał ludziom iść do drogi. W niespełna godzinę wszystko było gotowe — sto trzydzieści koni, chłop w chłopa szło na oną wojnę, którą jeden szlachcic polski wypowiadał koronie francuskiej w imię pogwałconych niecnie przez nią praw gościnności. Kazano się też wybrać imię panu von Waldeck, bo miano ją oddać ludziom onego niemieckiego Fürsta, którzy czekali przy harmatach.

Co się zaś tyczy Kotowicza, ułożono się już wprzódy, że on pojedzie dalej do Polski — ostawiwszy jeno jednego pachotka, który się zwał Mur, od herbu swego i który świadom był drogi i obyczajów francuzkich, by służył wyprawie za przewodnika.

Skoro tedy wszystko było gotowe do dro-

gi i Wiszowaty na dzielnym swym bachmacie w lekkiej zbroi i z buzdyanem, w szczipakach wypadł przed czoło swego wojska, zbliżył się do Kotowicza i ściskając go rękami: — No — niech cię Bóg prowadzi panie bracie — całe życie za to, co czynisz, wdzięczny ci będę.

— Nie ma za co panie bracie — toć każdy szlachcic by to uczynił — jedźże do Rzeczypospolitej i przedstaw wszystkie niegodziwości tych francuzów najjaśniejszym stanom — i jeżeli mi nie przyjdzie w onej walce głową nadłożyć, to niechże Wiszowaty nie umiera niepomszczony.

— Niechże cię Bóg i Najświętsza Pauna Częstochowska ma w swojej opiece.

Tedy uściskali się i poplakai a potem już każdy ruszył w swą stronę.

Wiszowaty ze swoimi pół dnia jechał, nim wydobyl się z lasów i gór i nim zdybał się z harmatami, które były dobre i piękne. Opatrzywszy je oraz ludzi, jakich Fürst von Waldeck przysłał do postugi, oddał czekającym jejmiościankę dziewczkę Fürsta i pokłoniwszy się jej po kawalersku, ruszył na oną wojnę z koroną francuzką, na której to wojnie co go spotkało i jak mu się wiodło, zaraz czytelnikom naszym opowiemy.

ROZDZIAŁ XI.

W którym się opowiada jako imiępan Wiszowaty wypowiedział wojnę królowi Jegomości francuzkiemu i co się potem stało.

Dwa dni się grzebali Wiszowaty i jego drużyna, nim się zasie wygrzebali z onych gór niebotycznych i z onych puszczy dzikich. Skoro już wyjechali na lepsze drogi, acz kraj był wielce zniszczony, bo to tu najwięcej się rozpościerał najazd szwedzki, ruszyli nieco

prędzej i zważniej. Siła to w one czasy była duża, sto koni dzielnego rycerstwa, to też pies nawet nie spytał się dokąd jada i poco, jeno każdego umykał się im z drogi, pokornutki aż miło. Dziwiły też wielce niemieców one spisy i proporzeczki z kitajki, jakie Wiszowaty dał swemu wojsku polskim obyczajem, bo to tego na Niemcach cale nie znano. Biedy też nie było, bo gdzie jeno przystanęli, czy to pode wsią, czyli też pod grodem, zaraz mieszkańcy dawali wszystko co mieli w wielkim strachu i kłaniali się Wiszowatemu, zowiąc go Herr General. Po dwóch niespełna niedzielach takiej podróży dobili się nad wieczorem samym, granicy francuskiego królestwa.

Rzeknie tedy Mur do Wiszowatego: — Mości panie jużeśmy na granicy francuskiej monarchii... odpocznijmy tutaj całą noc i cały dzionek a jutro nocą ruszymy dalej, bo trzeba będzie potem dobrze iść a prędko.

— Powiedzże mi panie bracie — ozwie się na to Wiszowaty — daleko to do tego zamku kędy król wiesz imci więź? — Juźci że daleko, z pięć dni drogi i to paskudnej... boć gościncem was wieść nie będę, ile że tam łatwo spotkać wojska króla imci francuskiego... więc ja rozumiem, że trzeba iść bokiem a ostrożnie, czuj duch.

— Ano, to prawda — rzeknie Wiszowaty — acz tu nie o to idzie, żeby się nie potkać z onem wojskiem, ale o to byśmy przyszli pod sam on zamek niepostrzeżenie i nagle. Więc prowadź nas bokiem panie bracie.

Jakoż stało na tem — przenocowano tedy w jakiejś wsi i spoczęto cały dzień następny i nad wieczorem miano się do drogi. Poprzedniego dnia wieczorem Wiszowaty gwoli bezpieczeństwa kazał oną wieś otoczyć i policzyć wielu jest w niej mieszkańców i był już spokojny. Aliści kiedy się już zabrano do drogi, przyjdzie do niego Hans i rzeknie okrutnie przerażony:

— Wodzu, jeden z moich ludzi, powiedział chłopu u którego stał na leżach, dokąd jedziemy i po co — i on chłop znikł ze wsi i niema go cale.

— Ano i cóż z tego? — pyta Wiszowaty.

— Ej wodzu, źle jest... on chłop oczywiście poleciał do francuzów i wyśpiewa im wszystko jak się patrzy.

Tedy usłyszawszy to Wiszowaty wpadł w wielką pasję i chciał onego babę z długim językiem obwieścić, ale skalkulował sobie, że to na nic się nie przyda, ile że żołnierze zakazu nie mieli by nic nie gadali — więc jeno zwołał ich i zapowiedział im, że kto słówko piśnie będzie wisiał. Poczem rzekł do Mura:

— Panie bracie w imię Boże, prowadźże nas a żwawo... im prędzej raszyną a zaszyjemy się w góry i lasy, tem będzie lepiej. Owo na początek niedobrze się nam wieździe.

— Co tam panicu — ozwie się Maciek — biliśmy niemy, pobijemy i one francuzy.

Noc już była na dobre — jasna, księżycowa i tak widna, że na sto kroków przed sobą można było dojrzeć. Cicho było w powietrzu i ciepło, ile że był to już sierpień i wina wszędzie dojrzewały. Wiszowaty skoro przejechali kopce graniczne zrobił znak krzyża świętego na piersi i zaraz zaordynował cichość wielką i porządek wojenny. Szła tedy przednia straż pod wodzą Mura w dziesięć koni — potem dwie harmaty nabite ostro — dalej Wiszowaty mając przy sobie Hansa w osiemdziesiąt koni — a na końcu Maciek z jedną harmatą i resztą wojska.

Szli w cichości, jeno konie prycały, co miano sobie za dobry znak.

WALERY PRZYBOROWSKI.

(Dokończenie nastąpi).

walka, w której udział biorą najpierw nasi parlamentarni szermierze; na korytarzach i w bufecie członkowie rozmaitych klubów sejmowych, zaferowani tem, co się w Izbie dzieje, naradzają się pospiesznie nad stanowiskiem, jakie zająć mają wobec sprawy stojącej na porządku dziennym, słowem wszędzie spozstrzegają się dając ruch i życie, na które patrząc się, mimowolnie żałować przychodzi, że wszystko jest tylko musztardą po obiedzie, bo trudno przypuścić nawet, żeby to nagłe ocknienie się sejmu już mogło wydać jakie dodatnie owoce w ciągu trzech dni, które oddzielają nas jeszcze od jego zamknięcia.

Szczególniej zajmujące, ożywione i w swoim rodzaju jedyne w analach parlamentarnych było wczorajsze posiedzenie sejmu, podczas którego Marszałek oddał przewodnictwo Izby wice-marszałkowi, ks. biskupowi Stupnickiemu i zabrał głos jako poseł, aby z właściwą mu werwą i energią, stanął w obronie wniosku Wydziału krajowego dotyczącego zaprowadzenia pewnych oszczędności w budżecie szkolnym.

W razie obecnym nastąpił wypadek, który się może nigdy jeszcze nie wydarzył w życiu parlamentarnym, gdyż władza prawodawcza t. j. sejm zwykle sprzeciwiająca się zwiększeniu wydatków pragnęła takowego, a Wydział krajowy t. j. władza wykonawcza zażądała, żeby wydatki te zmniejszono. Chodziło zaś o rzecz stosunkowo bardzo małą, bo o 22.000 zlr. oszczędności w pozycjach na przybory naukowe, konferencje nauczycielskie i biblioteki okręgowe.

Wobec tego com wyżej powiedział dziwnem wydać się może, dlaczego dyskusja przybrała taką doniosłość, że aż marszałek uważał za właściwe opuścić swe krzesło, aby powaga głosu swego przechręlić szale opinii sejmu na stronę Wydziału krajowego, a każdy znający przebieg sprawy, tylko z pozorów zarzucać może, iż wygląda to tak, jak gdyby kto strzelał do wróbla z dział najcięższego kalibru. W rzeczywistości jednak rzecz ma się zupełnie inaczej, chodziło tu bowiem nie o małą znaczącą oszczędność 22.000 zlr., ale o los całego systemu polityki szkolnej, zapowiedzianego w mowie marszałka, wypowiedzianej przy otwarciu sejmu — a mianowicie, czy mamy tak jak dotychczas wydawać skromne zasoby kraju na ulepszenie szkół istniejących, cierpiąc, aby przeszło 2.000 gmin były zupełnie pozbawione szkół, czy też zwrócić głównie uwagę i usiłowania na zakładanie szkół nowych, a wszelkie ulepszenia odłożyć do czasu, aż nie będzie całym kraju jedną najbiedniejszą wioską, w którejby działka była pozbawiona możliwości nauczania się przynajmniej czytać i pisać.

Marszałek wiedział dobrze, że cała ta walka o 22.000 na konferencje nauczycielskie jest tylko strategicznym manewrem kampanii przygotowującej się przeciw reformie systemu szkolnego, których chce w życie prowadzić i dla tego sam wstąpił w szeregi walczących; ludzie zaś mocący być dobrze poinformowanymi, zareczają, że przywiązywał on tak wielką wagę do rezultatu głosowania, iż zdecydowany był nawet złożyć łaskę marszałkowską i mandat poselski, w razie gdyby większość była się oświadczyła przeciw wnioskowi Wydziału krajowego. Mieliliśmy więc, jak widzicie kwestyą gabinetową zamaskowaną; przesilenie zaś to skończyło się pomyślnie dla gabinetu naszego, gdyż wniosek Wydziału krajowego utrzymał się 55 głosami przeciw 45. Większość 10 głosów jest wprawdzie niewielką, jeżeli będziemy się na nią zapatrywać bezwzględnie, jeżeli jednak zważymy, że rząd i wszyscy posłowie w jakikolwiek sposób z nim związani, oraz członkowie komisji szkolnej i klubu postępowego głosowali przeciw wnioskowi Wydziału krajowego, to przyznać będziemy musieli, że rezultat głosowania jest bardzo pomyślny dla naszej władzy wykonawczej.

Dziś toczyła się w Sejmie jeszcze bardziej żarliwa walka przy wyborze członków Rady nadzorczej Banku krajowego, a z listy dziewięciu kandydatów przedstawionych przez Wydział krajowy, jak to już wiecie z telegramu, utrzymało się tylko pięciu, a na miejsce czterech upadłych Wydział krajowy przedstawić będzie musiał nowych kandydatów.

Lista kandydatów do Rady nadzorczej ułożona pierwotnie przez Wydział krajowy, została następnie zmodyfikowaną wskutek narad z przywódcami klubów; przyznać zaś trzeba, że modyfikacje te były wielce niefortunne, i że nazwiska przyszłych kierowników najważniejszej krajowej instytucji finansowej, nie zostały zbyt przychylnie przyjęte przez opinię publiczną. Zarzucają mianowicie nie bez podstawy Wydziałowi krajowemu, że nie powołał do Rady nadzorczej banku krajowego żadnego reprezentanta kas oszczędności i towarzystw zaliczkowych, z którymi Bank będzie miał przeciwliczne stosunki, oraz że nie ma w niej ani jednego przemysłowca, a reprezentantów stanu kupieckiego nie zbyt szczególnie są wybrani.

Co się zaś tyczy dyrekcji Banku, to mogę wam donieść na podstawie pewnych informacji, że głównym dyrektorem Banku będzie znany mecenas warszawski Wrotnowski, dział bankowy obejmie p. Słęk, dyrektor Kasy oszczędności w Krakowie, a dział hipoteczny p. W. Smolka. — Do niedawna jeszcze było

rzeczą wątpliwą, czy p. Wrotnowski, który ma w Warszawie świetne stanowisko finansowe, zechce je porzucić dla stosunkowo skromnego, jakie mieć może we Lwowie; obecnie jednak wszelka wątpliwość zdaje się być pod tym względem usunięta, gdyż p. Wrotnowski, który posiada znaczny osobisty majątek, zdecydowany jest poświęcić zysk materialny dla szlachetnej ambicji nadania właściwego kierunku instytucji, mającej za zadanie ekonomiczne odrodzenie naszej prowincji, najbiedniejszej ze wszystkich części Polski.

X. W.

KRONIKA.

Kraków d. 20 Października.

Kuryerek krakowski. Na wstępie wczorajszego posiedzenia Rady miejskiej — której szczegółowe sprawozdanie dla braku miejsca odkładamy do następnego numeru — podniósł prezydent miasta z wielkim uznaniem zasługi radcy sądu krajowego p. Józefa Louis Wawel około dobra miasta. Rewizja statutu kasy oszczędności miasta Krakowa i instrukcji służbowych dla tejże instytucji wymagane biegiem czasu i rozwojem tej instytucji znalazły w p. Louis Wawel dzielnicy i gorliwego referenta. Następnie przy tworzeniu nowych ksiąg gruntowych — którego dzieła dokonał p. Louis Wawel w przeciągu 18 miesięcy — oddał także radca sądowy miastu wielkie usługi, gdyż wiele parcel gruntowych realności i sum hipotecznych, które nie miały dotąd ksiąg gruntowych, a nawet nie były miastu wiadome, uwiódził i uporządkował, wyszukawszy je w wielkim chaosie wykazów hipotecznych. Wszystkie te czynności przynoszą miastu wielką korzyść; w szczególności zaś regulacja hipoteki z taką ścisłością przeprowadzona ułatwi nadzwyczaj inwentaryzacji majątku gminy. W uznaniu więc tych zasług p. radcy Louis Wawel, prezydent miasta wnosi, iżby Rada upoważniła go do wyrażenia podziękowania p. Louis Wawelowi imieniem reprezentacji miasta za prace tak gorliwe i umiejętne na rzecz gminy podjęte. Wniosek ten przyjęła Rada hucznymi oklaskami i uchwałała go przez aklamacyę, dając wyraz uznania swojego dla zasług człowieka, który umie pogodzić swoje stanowisko i pracę urzędową z zadaniami obywatela i wybitną korzyścią dla miasta.

Na temże posiedzeniu zatwierdzono cennik tramwajowy — jaki już podaliśmy — a wreszcie na tajnem posiedzeniu na wniosek prezydenta uchwalono zatwierdzić prowizoryczny wybór dyrektora budownictwa miejskiego p. Janusza Rawicz Niedziałkowskiego, mianując go stałym dyrektorem budownictwa miejskiego.

Jutro przybędzie do Krakowa prezes Rady państwa Dr. Franciszek Smolka i zabawi w naszym mieście czas jakiś, poczem uda się na posiedzenie delegacji do Pesztu, które otwarte zostaną w d. 25 b. m.

Dziwną doprawdy jest nasza publiczność a dziwaczne zachowanie się jej obywateli poniekąd wpływ i zadanie krytyki. Ile razy sztuka wystawiona przez dyrekcję posiada mało warunków powodzenia — tyle razy, sala teatru przepelnia się po brzegi. Kiedy znowu utwór *prawdziwie piękny* ukazuje się na scenie, mała tylko garstka inteligentnej publiczności zbiera się w teatrze. I tak wczoraj naprzykład, utwór pierwszorzędnego wartości jak „Bracia Rantzau“, utwór grany starannie i poprawnie, (w niektórych rolach lepiej nawet niż w Wiedniu, w Stadtteatrze, posiadającym środki o wiele korzystniejsze od naszej sceny) nie zapełnił sali jak należy. Doprawdy nie wiemy co o tem sądzić i zaznaczamy dziś fakt tylko, czekając na rozwiązanie zagadki w przyszłości.

Obiegająca niedawno pogłoska, że p. Miłszewski, zamierza otworzyć teatr na Podgórze i grywać w nim... operetkę. „Dziennik Polski“ a zainim „Reforma“ powtarzają tę pogłoskę, twierząc, że celem ułatwienia komunikacji z tą nową świątynią poświęconą czczej i szkodliwej rozrywce, osoby nabywające bilety na widowiska podgórskie, korzystać będą bezpłatnie — tam i napowrót — z jazdy w wagonach tramwaju. „Reforma“ podając tę wiadomość dziwi się, dlaczego p. Miłszewski obrał dla swej operetki siedzisko za rogatkami Krakowa, gdy w środku miasta znajduje się cyrk, który przystocony na wózek teatru letniego, w zupełności byłby odpowiedni na produkcje p. Miłszewskiego. Mniemamy, że ta *smutna* i moralnie szkoliwa konkurencja, nie wyszłaby na dobre przedsiębiorcy i zaszkodziłaby mogła teatrowi stałemu krakowskiemu, przedstawiającemu dramata i komedje, — a przeciw chyba żaden z *dzienników polskich* nie zechce stawić wyżej parady wszelkiej sztuki, jaką jest operetka, nad sztuką prawdziwą. Jeśli konieczne już chodzi o konkurencję, to niechże p. Miłszewski stanie do niej w pełnym rynsztunku i rywalizuje nie *operetką*, ale komedją i dramatem, jakkolwiek — o ile wiemy — Kraków posiadający dwa teatry, byłby podobny do owego *barszczu z dwoma grzybami*, kiedy nieraz jeden tylko, zdaje się dlań zbyt, niesmacznym.

Komisja konkursu dramatycznego ogłoszonego z powodu obchodu rocznicy odsieczy Wiednia zbiera się na drugie posiedzenie w niedzielę 22 października w kancelaryi teatralnej, w gmachu teatralnym 2-gie piętro, o godzinie 3 po południu. Do komisji należą: pp. Asnyk, ks. Marcełi Czartoryski, Estreicher, Kłobukowski, Koźmian, Morawski, Pawlikowski, Rzewuski Walery, Skrzyński, M. Sokołowski, Zacharyasiewicz.

Kuryerek lwowski (18-go października). Eksperyment akustyczny, o którym wczoraj pisałem, a który odbył się nie dzisiaj ale już wczoraj, podczas posiedzenia Koła polskiego nie powiódł się zupełnie. Okazało się, że akustyka to nie kasza i że choćby tylko dwóch posłów było w sali i jeden miał mowę, a drugi o kilkanaście kroków słuchał, toby się tak samo mogli nie słyszeć, jak w czasie największego natłoku, jeżeli temu który mówi, natura odmówiła wulkanicznych piersi hr. Krukowieckiego.

Dzięki temu przyspieszeniu akustycznego eksperymentu, publiczność dzisiaj miała wstęp na galerję i na porannem posiedzeniu mogła słuchać przez dwie godziny różnych historii o brodatych Gwelfach i Gibelinach wielkich, z których jedni są za zniesieniem propinacji a inni za jej utrzymaniem, wieczorem zaś była świadkiem eksperymentu elektrycznego oświetlenia sali. Ale sala sejmowa jest widocznie nieszcześliwą do wszelkiego rodzaju eksperymentów. Światło migocze.

Przyjechali do Lwowa pp. Wacław Szymanowski, redaktor „Kuryera Warszawskiego“ i Wolff, wspólnik jednej z najznakomitszych firm księgarskich w Warszawie.

Zamek w Olesku kupiony został od pani Lityńskiej przez komitet w tym celu zawiązany, za sumę 15.000 zlr. i oddany będzie dnia 30 listopada w posiadanie. Kontrakt formalny zostanie w sobotę podpisany. Jako kupujący występuje na razie dr. Wernicki.

W Warszawie bawią obecnie w przejeździe dwie panny Raczyńskie, posiadające amerykański stopień doktora medycyny. Panny Raczyńskie stale mieszczą w Chicago, gdzie mają się cieszyć *wziętością*. Obecnie przyjechały do rodziny, która mieszka na Podolu.

Śnieg, który w tych dniach spadł w Warszawie, ciężarem swym nagłym połamał wiele gałęzi drzew w Odrozdie Saskim.

„Gazeta Warszawska“ skończyła w swym felietonie wczorajszym znakomity, długi artykuł o teatrze warszawskim, pisany przez jej utalentowanego redaktora naczelnego, Józefa Kenigę. Rady i uwagi wytrawnego i bystrego krytyka, zasługują z wielu względów na uznanie, przypuszczając zatem należy, że nowy główny kierownik sceny warszawskiej, potrafi z nich skorzystać w przyszłości. Znaczenia i wpływu teatru na całym obszarze ziem polskich lekceważyć nie można, a cóż dopiero w Warszawie, gdzie jest on siłą moralną niezmiernie ważną i poważną.

Telefony w armii rosyjskiej. Wartylerji fortecznej w twierdzy Modlin zaprowadzono telegrafy, a mianowicie cztery tele-mikrofony systemu Bell'a i cztery pary telefonów systemu Siemens'a i Halske'go. Pierwsze łączą zarząd artylerji fortecznej, straż ogniową, laboratorium artylerjijskie i obóz artylerji; drugie służą do komunikacji polowej. Próby wydały bardzo dobry rezultat.

W okolicach Petersburga pojawiły się w znacznej liczbie niedźwiedzie. Jak twierdzą mieszkańcy ma to być oznaką mroźnej zimy. Zresztą natura ciągnie niedźwiedzia... do lasu.

Na kolejach żelaznych w gubernii kijowskiej w wielu miejscach ogromno zaspy śnieżne tamują komunikację.

W Burgteatrze w Wiedniu rozdano role z „Mentora“ Fredry (syna) w przekładzie p. Wilhelma Lange.

Jubilusz św. Franciszka. W Assyżu od dwóch tygodni trwają świetne uroczystości jubileuszu świętego Franciszka. Dnia 1 b. m. odsłonił pomnik świętego, duża wielkiego, niedawno zmarłego rzeźbiarza florenckiego Jana Dupré. Czworo dzieł poci żeńskiej przebranych za aniołków ścigało zasłonę z posagu tego, który się okazał godnym mistrza. Syndyk miasta p. Conti powiedział przytem bardzo piękną mowę wśród ogromnego zjazdu krajowców i wielkiej liczby zakonników tak Franciszkanów, jak Reformatorów, Bernardynów i Kapucynów. Obecni byli też inauguracyi posłowie Bonghi, były minister oświecenia, Massari, Farina, Odescalchi i inni. Wykonano też hymn maestra Falchiego nader piękny. Nazajutrz odbyło się uroczyste nabożeństwo w świątyni bazylice świętego Franciszka, tej kolebce nowożytnego malarstwa. Odprawiał je ks. Grasselli, arcybiskup kolosofski, franciszkanin, dawny delegat apostołski w Konstantynopolu. Msza ułożona *ad hoc* przez O. Borraniego, franciszkanina, uznana była powszechnie za arcydzieło. Widok tych trzech nieporównanych kościołów w stylu romańskim, wznoszących się jeden nad drugim, a które przezwano *Boską Komedią*, kamienną, był zachwycający, gdy je oświetlono *a giorno* i kiedy natchniona muzyka O. Borraniego wspinała wykonana rozlegała się pod temi przepysznymi sklepieniami, które widziały kanonizację św. Stanisława biskupa krakowskiego, przez Innocentego IV w 1253 r.

Pekińska Gazeta! Po kilku-tygodniowej uszy w Państwie niebieskiem spadł wreszcie pięknego poranku nad miastem stołecznem i okolicą obfity deszcz. Ucieszeni mieszkańcy jeli łamać sobie głowy nad tem, komu by też za tę pożądaną zmianę pogody dziękować należało? „Nie komu innemu — twierdzi stanowczo „Gazeta“ — jeno tylko wspaniałomyślnemu panu i władcy naszemu, cesarzo wi. Wczoraj bowiem rozkazał on zanieść sobie do świątyni Ta-Nautien (boga śniegu i deszczu) i właśnie w chwili, kiedy przed posągiem boga uginął głowę, niebo nagle pokryło się chmurami i deszcz dobroczynny nam zesłało. Okazuje się jawnie z tego, jak w łasce u bogów jest cesarz nasz i jak oho-tnie spełniają oni jego życzenia...“

Jeszcze wyjątki z pamiętników Cate-waya. Anglicy święcą jeden dzień tygodnia w ten sposób, iż nie nie robią. Myślę, iż to jest godne naśladowania zwłaszcza, że im wolno w niedzielę, w dniu świętym, wojnę prowadzić. Lecz czemuż ten naród nie jest konsekwentnym (dosłownie czemu nie przeciska się z grzbiem przez otwór, przez który głowę przecisnął). Jeżeli bóstwu sprawia przyjemność próżnowanie przez jeden dzień, to cało tygodniowe będzie dla niego jeszcze większą. Ja przynajmniej za tym powrotem u siebie to zaprowadzę. Dziwnem jest i to, że ci ludzie w owym „dniu słońca“ każą sobie opowiadać pewną dawną, okropną historję tak, jakby ona dziś się wydarzyła. Mówiono mi, że właśnie dlatego, że opowieść ta jest tak dawna, zapomnianoby o niej, gdyby ją zamawiacze (kapłani) ich, w żalącym się i żalonym tonie, przewracając oczy, nie opowiadali. *Wizyty:* Gdy chcę odwiedzić mego przyjaciela Unzobogano, idę wtedy do jego chaty — a gdy go nie zastanę, to siadam na wzgórzu cierpliwości i czekam póki nie nadejdzie. Tu zupełnie inaczej. Gdy kto kogo chce nawiedzić a nie zastanie go w domu, odchodzi uradowany dając niewolnikowi czworokątną kartkę i ucieka, by komu innemu taką samą kartkę zostawić i wraca do domu. Gdy zaś gospodarza zastanie bawi krótko, mówi rzeczy nie płynące z serca i odchodzi po chwili.

Sprostowanie. W N. 169 „Gazety Krakowskiej“, w artykule „Listy sejmowe“ na stronicie drugiej w wierszu 15 od dołu wypuszczono: Przynął za sumę na owe i j. d.

Wiadomości policyjne. — Aresztowano: Tyrkalskiego Ignacego, za kradzież Fradera Romana, za podejrzenie kradzieży. Babrajza Lazarza, za zbicie gnienie ze służby. Pamulskiego Marcina, za sprzeniewierzenie. Knapikow Bronisława, za podejrzenie kradzieży. — Dwie osoby za pijaństwo, dziesięć osób za włóczęgostwo. — Ukaran policyjnie cztery osoby za awantury uliczne i Franciszka Zmysłowskiego doróżkarza, za przekroczenie flakierskie.

Kalendarzyk. Jutro: św. Urszuli p. oraz św. Celiny. W Niedzielę: św. Jana Kantego patrona polskiego i Bł. Piotra z Tyferne oraz św. Korduli panny.

TEATR KRAKOWSKI.

Repertuar.

Sobota 21 Października: „Odetta“, W. Sardou.
Niedziela 22 Października: „Mazepa“, Słowackiego, pierwszy występ gościnny p. Wolskiego Edwarda, artyści rządowych teatrów warszawskich.

SEJM.

Lwów 17 października.

(Dwudzieste siódme posiedzenie.)

(Dokończenie.)

W dalszym ciągu posiedzenia zdawała komisja lustracyjna sprawę z przegądu czynności Wydziału krajowego. Ponieważ Wydział krajowy podzielony jest na sześć departamentów, więc sprawozdanie komisji składało się z sześciu referatów, które wnosili: pp. Wolański Wład., Krukowiecki, Haller, Wasilewski, Towarniki i Gross.

Na wniosek referenta departamentu I-go uchwalono ponowić rezolucję o bezpłatność korespondencji pocztowej władz autonomicznych — przyczem jednak komisarz rządowy oświadczył, że rząd nie może temu uczynić zadość w drodze administracyjnej, a projektu do Rady państwa przedłożył nie może, gdyż Rada państwa w odwrotnym kierunku wyraziła opinię. Wezwano także rząd, aby wygotował list fundacyi szpitalnej Anny z hr. Cetnerów ks. Lotaryńskiej dla Krakowa i gmin sąsiednich stworzonej jesze w r. 1813. Komisarz rządowy przyrzekł, że akt ten będzie do końca b. m. gotowy w zarzysie i przedłożony Namiestnictwu poczem wejść już będzie mogła fundacya w życie.

Z czynności II-go departamentu zdawał sprawę poseł Krukowiecki.

Komisja przedewszystkiem podnosi podaną w sprawozdaniu Wydziału odezwe ministerium sprawiedliwości, w której pan minister oznajmia, iż ustawy państwowe przeciw lichwie stosują się także do zakładów kredytowych. Komisja zatem podaje do uchwały sejmu wniosek następujący: „Wydział krajowy z polecenia sejmu zawiadomi wszystkie wydziały powiatowe o tym doniosłym fakcie i prześle im odpis tego ministerjalnego postanowienia“.

Poseł Antoniewicz zwraca uwagę, żeby sprawozdanie było czytane i aby mogła być dyskusja nad każdym ustępem.

Marszałek odpowiada, że Izba uwolniła sprawozdawców od czytania sprawozdań, które są wydrukowane i rozdane i zapytuje mowę, do którego działu chce głos zabrać.

Poseł Antoniewicz. Do wszystkich. Mowca daje najprzód pojęcie zadania komisji lustracyjnej czynności Wydziału i wytyka, że niewłaściwie czasem pali komisja kadzidła Wydziałowi, zbywając rzeczy ważniejsze na innym miejscu. Za oszczędność należało — zdaniem mowcy — hołd oddać marszałkowi, który ścisłem przestrzeganiem przepisów szpitalnych oszczędził 109.000 zlr., ale tego sprawozdanie komisji należycie nie po dnoś, owszem dosyć chłodno to traktuje, tak, jak gdyby komisja reprezentująca sejm, była echem tak zwanej opinii publicznej czyli dzienników

miejscowych. Dalej mowca wytyka komisji, że Wydział asygnował kwoty nieuchwalone przez sejm albo asygnował warunkowo, np. subwencję teatralną, którą wypłacono za operę, chociaż opery nie było, subwencję na ruską „Gazetę szkolną“ nie wypłacono temu pismu lecz dano subwencję „Świtła“, które zdaniem mowcy tak się nazywa a *non lucendo*, bo jest właściwie zaściankiem i trucizną. Dawano subwencje na książeczki ludowe, zdaniem mowcy zasługujące na konfiskatę, a nadto kolportowano te książeczki przez Wydział i Rady powiatowe. Dalej mowca, wespół ciągłych przerw i uwag izby, że to, co mówi, nie należy do rzeczy, powstaje na ustach szkolne i rozwodzi się o różnych innych szczegółach sprawozdania.

Posel Rożankowski czynił wniosek przypominający Wydziałowi krajowemu, aby w duchu uchwały sejmu z d. 21 października r. z. przedłożył wnioski w przedmiocie ograniczenia podzielnosci gruntów włościańskich.

P. Gross odpiera zarzuty p. Antoniewicza. P. Pietruski, jako członek Wydziału krajowego, wyjaśnia pozycję subwencji dla dzieł ludowych. Wydawnictwo to rosło do kraju 40.000 książeczek, których wpływ był bardzo korzystny. Jakże zaś wydawnictwa ubiegały się o subwencję krajową, której im odmówiono, dowodzi to, że jeden z petentów odegrał bardzo smutną rolę w ostatnim procesie. Wobec takich stosunków Wydział czuł się w obowiązku dać subwencję wydawnictwu, na czele którego stali ludzie zasługujący na zaufanie. P. Antoniewicz protestuje raz jeszcze przeciw dawaniu subwencji „Świtła“.

P. Henryk hr. Wodzicki przypomina, że był przeciwny wybieraniu komisji lustracyjnej, a przynajmniej przekazywaniu do niej takich przedmiotów, które już się znajdują w specjalnych komisjach. Komisja lustracyjna wzięła i takie przedmioty pod uwagę a zdania jej nie wszędzie są zgodne ze zdaniem komisji specjalnych, i co gorsza, wywołują polemikę bezowocną, która czas sejmowy zabiera. Mowca krytykuje wnioski komisji pod względem formalnym i wnosi, aby dla oszczędzenia czasu ogólną uchwałą „Sejm przyjmując sprawozdanie komisji lustracyjnej do wiadomości“ — położyć koniec bezowocnej dyskusji.

Po odpowiedzi sprawozdawcy p. hr. Krukowieckiego, marszałek poddał pod głosowanie rezolucję p. Rożankowskiego, którą przyjęto i wniosek p. Henryka hr. Wodzickiego, który również uchwalono. Tym sposobem usunięte zostały z pod dyskusji dalsze referaty p. p. Hallera, Wasilewskiego i Towarnickiego, a przedewszystkiem usunięta została trudność formalnego poddania pod głosowanie wniosku komisji lustracyjnej, polecającego Wydziałowi krajowemu zawiadomienie wydziałów powiatowych o „tym doniosłym akcie“ i przestanie odpisu „tego polecenia“, a nie wyrażającego jakiegoś aktu i polecenia.

Bez dyskusji uchwalono następnie wniesiony przez p. Jana hr. Stadnickiego imieniem komisji budżetowej wniosek przyznania inżynierowi-górnikowi przy Wydziale krajowym praw, służących inżynierom i konduktorom dróg krajowych, wniesioną przez p. Spławińskiego imieniem komisji kolejowej, zgodną z przedstawieniem rządowym ustawę o budowlach w pobliżu kolei żelaznych wznoszonych, oraz wniesiony przez p. Grossa imieniem komisji kultury krajowej, wniosek oświadczenia się przeciw zamierzonej zmianie systemu poboru podatku gorzelniczego.

W końcu posiedzenia izba przystąpiła do sprawozdania z budżetu rozpoczynając takowe od preliminarza funduszu szkolnego krajowego na rok 1883. Sprawozdawcą jest p. Wojciech hr. Dzieduszycki.

Według wniesionego przez komisję preliminarza wydatki wynoszą 539.585 złr. dochody 154.419 złr. Niedobór do pokrycia z funduszu krajowego 385.166 złr.

Posel Jan Popiel uważa, że jedna jest tylko instytucja, która ma przywilej nie służący nawet monarchom przekraczania ustanowionego budżetu. Mowca sądzi, że należy tym przekroczeniem wprowadzającym nieład w gospodarce finansowej kraju położyć koniec i dla tego wnosi rezolucję, wzywającą Wydział krajowy, aby na przyszłość preliminarz dla rady szkolnej odpowiednio, oparte na ustawach kwoty, tak aby rada nie była zmuszoną przekraczać swego budżetu. Wniosek ten poparto.

Posel ks. Krasiński powtarza znane już od dawna i w tej sesji wypowiedziane zażalenia, że w szkołach z językiem wykładowym ruskim ucza języka polskiego i zaprzatają umysły dzieci gramatyką zamiast czemś pożyteczniejszym.

Członek sejmu ks. Pelczar broni rady szkolnej z powodu przekroczeń, bo są one spowodowane gorliwością o rozwój oświaty. Mowca obszernie przedstawia, jak pojmuje reformę szkół. Należy ją rozpocząć od polepszenia seminarjów nauczycielskich. Wychowanie nauczycieli powinno odbywać się w internatach, ale ster tych zakładów powinien być powierzony ludziom rozumny i religijny. Nauczyciele winni mieć zapewnione odpowiednie utrzymanie. Mowca oświadcza się przeciw wszelkiemu uszczuplaniu budżetu szkolnego.

Posel Jan hr. Stadnicki odpowiada ks. Pelczarowi na obronę przekroczeń rady szkolnej. Gorliwość o oświatę jest chwalebna, ale go-

spodarka finansowa wymaga koniecznie, żeby przestrzegano granic budżetem zakreślonych, co powinno być tem łatwiejszem, że rada szkolna sama swój budżet proponuje.

Posel Chrzanowski oświadcza się przeciw wnioskowi p. Popiela. Motywa jego są słuszne, budżet powinien być rzeczywistym a jeżeli został przekroczony, przekroczenie powinno być uzasadnione. Konkluzja jednak, do której doszedł p. Popiel, jest całkiem mylna, gdyż Wydział krajowy nie radzie szkolnej nie asygnuje, ale rada sama wydatkuje odpowiednio do ustaw. Wniosek zatem mógłby się odnosić do rady szkolnej. Aby jednak można dawać takie polecenia radzie szkolnej, należałoby zmienić obecny jej stosunek do władzy autonomicznej. Kto do tego dąży i tego pragnie powinien być głosować za zesłanym wnioskiem mowcy, domagającym się rządu, odpowiedzialnego przed krajem.

Posel Jan Popiel cofa swój wniosek. Po przemówieniu sprawozdawcy p. Wojciecha hr. Dzieduszyckiego, który wyjaśnił, dlaczego komisja budżetowa nie zgodziła się z wnioskiem Wydziału krajowego, ażeby niektóre pozycje budżetu szkolnego obniżyć, przystąpiono do dyskusji szczegółowej.

Członek Wydziału krajowego p. Pietruski w obszernym przemówieniu podnosi i motywuje proponowane przez Wydział krajowy oszczędności w rubryce wydatków na zasiłki dla funduszów szkolnych okręgowych. Oszczędności te wynoszą 21.516 złr. a mogą być osiągnięte na funduszu na konferencje nauczycielskie, na przybory naukowe i na biblioteki szkolne.

Posel Czerkawski przemawia za wnioskami komisji. Posel hr. Krukowiecki popiera wniosek Wydziału krajowego; zgodziłby się z wnioskiem komisji, gdyby nasz kraj był bogaty jak Szwajcarya. Konferencje są w zasadzie dobre, ale zazwyczaj radzą na nich o tem, żeby im płace podwyższono (*wesołość*). Mowca byłby zatem, aby nauczycielom tymczasowym podwyższyć płacę i gdy taki wniosek postawi, będzie za nim głosował, ale nie na przybory, bo na wsi są krowy żywe, wypchanych nie potrzeba (*wesołość*).

Posel Sawczyński nie widzi żadnego umotywowania wniosków Wydziału krajowego, dlaczego te kwoty mają być o połowę niższe. Prędzej można zrozumieć wniosek wykreślenia całej kwoty. Mowca dodaje nowe argumenty do przytoczonych przez p. Czerkawskiego i wylicza przybory naukowe w szkole potrzebne na dowód, że szkoła mając przez lat pięć po 10 złr., nie mogła się tak w nie zaopatrzyć, żeby już więcej nie potrzebowała (*brawo*).

Marszałek z uwagi, że jest tylko 63 posłów, odracza posiedzenie do dnia następnego.

Koniec posiedzenia o godzinie 4 m. 6 po południu.

Lwów 19 października. (Telegram sprawozdawcy „Gaz. Krak.“). Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu uchwalono, że mandat członków Rady nadzorczej Banku krajowego trwać ma sześć lat.

Przystąpiono do uzupełniającego wyboru członków Rady nadzorczej banku. Wybrani zostali pp. Gorajski, Wacław Dąbrowski, wiceprezydent m. Lwowa, i Żywicki; zastępcami zaś wybrani pp. hr. Scipio, Pienczykowski, Drexler i Augustynowicz.

Niedobór wynosi 2,727.373 złr.; większość komisji (referent p. Chrzanowski) wnosi dodatek 22 procent do podatku zarobkowego a 27 procent do wszystkich innych podatków. Mniejszość komisji wnosi 27 procent do wszystkich podatków. Za wnioskiem większości przemawia posel Goldmann przeciw p. Abrahamowiczowi.

Posiedzenie trwa dalej — jutro nastąpi niezawodnie zamknięcie Sejmu.

Przegląd polityczny.

Do tej chwili dzienniki austriackie nie zamieszczają jeszcze żadnych dokładnych szczegółów ze zjazdu ruszczyckiego a o celach one go obawiają się nawet pomyśleć. Inaczej zapatrują się na to dzienniki petersburskie. Zdaniem „Nowoje Wremia“ państwa bałkańskie są dziś nader słabymi, właśnie dla tego, że dotychczas związku między sobą nie zawarły i że kłócąc się między sobą stają się narzędziem polityki zaborczej austriackiej, która stale trzyma się zasady: *divide et impera*. Dla tego dziennik petersburski wzywa te kraje aby się nareszcie połączyły z sobą i silną przeciw Austrii konfederację utworzyły.

Państwa naddunajskie i bałkańskie — powiada „Nowoje Wremia“ w artykule o spotkaniu w Ruszczyku — dawno już powinny były utworzyć między sobą związek przynajmniej pod względem wspólnej walki o byt polityczny i ekonomiczny. Państwa te pojedynczo są słabe, ale połączone w związek tworzą poważną potęgę mogącą paraliżować politykę zaborczą Austrii na półwyspie bałkańskim. Okoliczności zewnętrzne dziś im sprzyjają. Austrija nie jest wstanie współcześnie rozpocząć działania zaczepne na całej linii od Bukaresztu do Cetynii; daleko nawet potężniejsze od niej mocarstwo dokazałoby tego nie mogło. Na okupację Bośni i Her-

cegowiny potrzeba było przeszło 100.000 żołnierzy, na wojnę zaś z Rumunią, Bułgarią, Serbią i Czarnogórzem — Austrija musiałaby współcześnie wysłać w różne strony całą prawie swoją armię, a na to tak ryzykowne przedsięwzięcie odważyłby się w Wiedniu w takim tylko razie, gdyby nie obawiali się żadnych przeszkód ani protestacji ze strony Włoch i Rosji, co jest nieprawdopodobnem. Cały sekret powodzenia polityki zaborczej austriackiej za Dunajem jest właśnie w tem, że Austrija dotychczas mogła wywierać nacisk kolejno na to lub owo ze słabych państw bałkańskich.*

Stara „Presse“ odpierając wycieczki artykułu „Now. Wremia“ o zarządzie austriackim w Bośni i Hercegowinie — który to artykuł reprodukowaliśmy w naszej „Gazecie“ czyni między innymi następujące porównania: „W Serajewie wychodzą dwa pisma peryodyczne, obydwa w języku krajowym, podczas gdy w Sofii wychodzi subwencyonowana przez rząd rosyjski „Robota“ w języku moskiewskim. Jakąż to wrzawę podniosłyby dzienniki w Petersburgu i Moskwie, gdyby w Serajewie wychodził dziennik w języku niemieckim. Ale moskiewski — to by było wcale co innego“.

Według „Fremdenblattu“ rząd wspólny nie przedłożył delegacyom ani księgi czerwonej z dokumentami w sprawie bośniackiej, ani memoriału o stosunkach krajów okupowanych, natomiast zapozna szczegółowo wspólną reprezentację z bośniackim budżetem krajowym.

„Wiener Abendpost“ zamieszcza następujący komunikat: „Przed kilkoma dniami zamieścił „Wiener Tagblatt“ w rubryce: „Der kleine Actionär“ pewne szczegóły o wywozie soli z Austrii. W wspomnianym artykule „stwierdzono jako fakt godny zastanowienia, że Austrija, pomimo całego bogactwa soli, sprowadza sól i to w niezwykłej ilości“. Dowód ma być dwojakiego rodzaju, a mianowicie soli morskiej, sprowadzanej dla składów skarbowych i soli stasfurckiej (*Stassfurthersalz*), sprowadzanej z Prus do Czech na potrzeby fabryk chemicznych w Aussig. Szczegóły te nie są zupełnie prawdziwe, dowód bowiem soli morskiej dla magazynów skarbowych (roku 1881 sprowadzono 159,800 cent. metr.) nie jest dowodem z zagranicy, lecz z magazynów okręgów cłowych, które bez wyjątku posiadają tylko sól krajową“.

Z Londynu donoszą nakoniec, że ministerium zajmuje się projektem reorganizacji Egiptu, bo też dotychczasowe ociąganie się wywołało już niecierpliwość i tam i na kontynencie a „Nation“ będąca echem dyplomatycznych sfer, utrzymuje, że gdyby Anglia jeszcze dłużej ociągała się była z przedstawianiem swoich projektów reorganizacyjnych, nie pozostawałoby nic innego, jak żeby mocarstwa wystąpiły ze swoimi wnioskami w Londynie.

Smutne wiadomości nadchodzą z Francji. Z Nuits (w dep. Cote-d'Or) donoszą pod dn. 16 b. m.: Banda buntowników usiłowała zgromadzić krzyż na kościele w Blancy i porzuciła okna w sąsiednich domach, a kilka z nich zburzyła dynamitem. Policja aresztowała miejscowego naczelnika poczty, nazwiskiem Henry, który jest prezydentem towarzystwa wzajemnej pomocy robotników i u którego znaleziono znaczny zapas nabojojów dynamitowych.

Dnia 18 b. m. rozpoczął się w Chalons-sur-Marne proces przeciw nieszczęsnej francuskiej bandzie dynamitowej.

Rząd francuski żywo się gotuje do kampanii zimowej w Tunisie, mianowicie na południu Tunisu. W tym celu wysłano liczne i silne wzmocnienia i oddziały wojsk do „Gabes“ i „Sfaksu“, graniczne miasto Zerris silnie obwarowano a załogę wzmocniono. Jedną kolumną pod rozkazami pułkownika Barogne, zwrócił się z Gabes ku granicy tunetańskiej a oddziały piechoty arabskiej i nieregularnej konnicy, zajmą posterunki u drogi do jezior prowadzącej. Myśla, że to położy już raz koniec ciągłym i nieustannym wybuchom i buntom — a Ali Ben albo poniesie ciężką klęskę i zniszczonym będzie i stronicy jego się rozproszą, lub rad nie rad cofnie się do „Ghadames“. Rząd francuski zmuszonym do tego został wieścią kursującą między ludnością, iż szeik Mahomet Senussi z całą masą wiernych z przysłą wiosną przyjdzie na pomoc walczącym muzułmanom.

W artykule dotyczącym finansów Rosji „Głos“ powiada co następuje: „Po zamknięciu etatu dochodów i wydatków za rok 1881 okazało się, iż w rzeczonym roku dochody zwyczajne przyniosły 652 milionów rs., wydatki zwyczajne uczyniły 732 milionów rs., nadzwyczajne zaś 30 milionów rs. Różnicę pokryły nadzwyczajne źródła dochodów, które osiągnęły sumy przeszło 112½ milionów, dzięki czemu wszystkie potrzeby państwowe bez trudności mogły być zaspokojone“. Czy ten bilans nie jest tylko obliczony na podwyższenie kursu rubla?!

Telegramy „Gazety Krakowskiej“

Wiedeń 19 października. Do „Pol. Corr.“ donoszą z Warszawy w kwestyi projektowanych fortyfikacji: Rosyjski rząd zamierza utworzyć podwójny trójkąt warowni. Pierwsza mniejszy stanowiąc będą: Warszawa, Modlin i Serock, drugi większy tworzyć ma złożone kombinacje: Warszawa-Modlin-Serock tudzież Demblin i Brześć Litewski. Roboty natychmą być rozpoczęte. Sam car przeglądał plany i kazał je sobie objaśnić przez szefa korpusu inżynierskiego. Bug ma tworzyć linię fortyfikacyjną, w wielu miejscach będzie regulowany i osłonięty a brzegi fortyfikowane.

Berno 20 października. Namiestnik wystosował do starostów okólnik zalecający surowość w razie ruchów antyżydowskich, na drugim punkcie zwraca uwagę na roboty socjalistów korzystających i wzniecających nawet na Węgrzech między wieśniaczą i miejską ludnością antypatykę narodową i socjalną a tymczasem łowiąc w mętnej wodzie, szerzą między nią propagandę antysemityczną.

Berlin 20 października. Rezultat prawyborów w Berlinie jest następujący: W pierwszym okręgu 664 postępowców, 265 konserwatystów, 20 bez oznaczonej tendencji i stronnictwa; w drugim okręgu 844 postępowców, 125 konserwatystów; w trzecim okręgu 907 postępowców, 315 konserwatystów, 14 nieoznaczonej barwy; w czwartym okręgu 643 postępowców, 168 konserwatystów. Z innych większych miast wiadomo tylko o wyniku wyboru w Wrocławiu, Królewcu, Gdańsku, Halli, Elberfeld, Barmen, Gorlicie, Transwicie nad Menem i w Wiesbaden. Z doniesień tych pokazują się, że postępowcy i secesyoniści otrzymali większość. W Kolonii i Trierze zwyciężyli klerykałni; w Potsdamie przeszli zwycięzko konserwatywni; w hanowerskiem w Kassel utrzymali się liberalni narodowcy znaczną większością; w Magdeburgu wybrano 410 liberalnych różnych odcieni a tylko 9 konserwatystów; w Poznaniu 116 postępowców, 49 konserwatystów i umiarkowanych liberalów a 77 polaków.

Petersburg 20 października. Rabusie co w zeszłym miesiącu opadli byli wóz pocztowy i 500.000 rs. z banku moskiewskiego zrabowali pochwyteni zostali. Są to kazańscy tatarzy. Znaleziono przy nich 160.000 rubli, resztę już ulokowali.

Petersburg 20 października. Ze zrabowanych pod Melitopol 501.941 rs. odszukano już 326.920 rs., gdyż uwięzieni rabusie wskazali miejsca gdzie je pochowali. Podług dotychczasowych dochodzeń pokazuje się, że to był nadzwyczajny rabunek bez znaczenia politycznego.

Paryż 20 października. Na bankiecie wydanym ku uczczeniu podróżnika Stanleja, wystąpił tenże przeciwko Brazzie wykazując mało ważne rezultaty jego poszukiwań, w końcu zarzucił mu, że za międzynarodowe i całego świata pieniądze urządził stacye nad rzeką Kongo.

Londyn 20 października. Stosownie do życzenia rządu angielskiego zezwolił rząd egipski, ażeby Arabiego bronił adwokat angielski pod warunkiem, że przesłuchiwanie kontradyktoryczne świadków nie ma być przy rozprawie publicznej, lecz w czasie inkwizycji podjęte.

Ruszczyk 19 października. Król serbski rozdał tu znaczną liczbę orderów Takowy. Większa ich część otrzymali oficerowie rosyjscy. Na galowym obiedzie u księcia Aleksandra król serbski wznosił ożywione toasty na utrzymanie przyjaznych stosunków Serbii i Bułgarii. Wczoraj król Milan odjechał do Bukaresztu.

Kair 20 października. Wczoraj wieczór odbył się u Riaz-paszy bankiet. Riaz-pasza pił zdrowie królowej angielskiej, ks. Connaught zdrowie khedywa. Angielski konsul generalny Malet rzekł: „Anglia przyszła do Egiptu dla siebie, dla innych i w interesie ludzkości“. Przy słowach „dla innych“ zwrócił Malet swój zwrok na obecnych na uczcie francuzów — co bardzo zauważano.

Generał Wolseley opuścił wczoraj rano Kair wraz z sztabem generalnym i wraca do Anglii.

Kursa telegraficzne z d. 20 Października 1882

Wiedeń, 2 godz. 30 m. pop.
Renta papierowa 76-80. Renta srebrna 77-45. Renta złota 95-40. Renta złota węgierska 119-60. Losy z r. 1860 —. Akcyje banku narodowego 839.—. Akcyje kredyt. 310-25. Londyn 119-35. Napoleony 9-47. Lombardy 145.—. Losy z roku 1864 171.—. Akcyje kolei Karola Ludw. 313-25. Akcyje Lwow. Czerniow. 171-25. Akcyje kol. węg. północno-wschodn. 162.—. Akcyje Anglo-Banku 125-25. Oblig. ind. galicyjsk. 99-90. Losy prem. węgierskie 117-25. Akcyje kolei Koz. Bogum. 147-25. Akc. kolei półn. zachod. austr. 205-25. 6% Listy zast. hipoteczne 101-70. Marki 58-45. Ruble 118-75. 4% List. zast. Gal. Zakł. Kred. Ziem. 102.—. 5% Renta pap. 92-60.

Berlin, d. 20 b. m. 1882, r.
Banknoty austr. 171-05. Krótki Wiedeń 171-85. Krótka Warszawa 202-90. Banknoty ross. 203-75. 5% Listy Zast. Pol. 62-75. 4% Listy Likwid. 54-50. Akcyje Kol. Kar. Ludw. 134.—. Akcyje kredyt. 531.—. Usposobienie giełdy: stałe.

Nadesłane.

Zwraca się szczególną uwagę Szan. Czytelników na inserat, umieszczony na następnej stronie, p. Kretschmera.

SLIWKI i POWIDLA prawdziwe tureckie świeże nadeszły do handlu pod firmą: H. KRETSCHMER w Krakowie, róg Rynku i ulicy Szewskiej L. 2. 895 2-12

BRYNDZA ŚWIEŻA w najlepszym gatunku Zamówienia zamiejscowe wysyłają się pocztą odwrotną.

Józef Drimel nauczyciel gry na cytrze daje lekcje. Osoby które pragną się z nim porozumieć racza się zgłosić do księgarni i składu nut p. Krzy 871 Janowskiego w Rynku Głównym. 5-

Nauczyciel domowy w średnim wieku zajmujący się przez lat 9 przygotowaniem dzieci z klas normalnych lub gimnazjalnych, poszukuje odpowiedniego miejsca zaraz. - Litera B. D. poste 891 rest. Kraków dworz. c. 3-3

ACETERYN Czajkowskiego, środek nieszkodliwy a niezawodny, niszczący odciski, brodawki i grube skóry, które smarując tym płynem przez sześć dni za pomocą pędzelka, odejmują się potem z łatwością kosteczką. 852(2-2)

Dostać można w aptece pod „Gwiazdą“ K. Wiszniewskiego w Krakowie. - Cena 70 cent.

!! Ważne dla Pań !! Mam zaszczyt zawiadomić Szanowne Panie, że przyjmuję do roboty wszelkiego rodzaju stroje damskie, jakoto: kapelusze, neglizjki, suknie, okrycia, w ogóle wszystkie roboty, wchodzące w zakres damskiej toalety po cenach najumiarkowańszych; wszelkie zamówienia na prowinę wykonywam na czas oznaczony punktualnie. Przytem udzielam za stosownem wynagrodzeniem lekcje kroju sukien według najnowszej metody. Zamiejscowe Panie i Panny, życzące uczyć się kroju sukien i różnych robót mogą mieć u mnie za umówioną cenę stół i stancję. Z uszanowaniem J. Wójcicka, (706 50?) Kraków, ulica Szewska, Nr. 4, I piętro wschody frontowe.

PODAĆ Wypłatę wygranych poręcza państwo. Główna wygrana ewent. 400.000 marek ręce szczęściu! Zaproszenie do wzięcia udziału w grze w wielkiej przez państwo Hamburg poręczonej loteryi pieniężnej, w której 8 milionów 940.275 marek z pewnością musi być wygranych! Wygrane tej korzystnej pieniężnej loteryi, która według planu tylko 93.500 losów zawiera, są następujące: Największa wygrana jest ewent. 400.000 marek. Premia 250.000 marek (54 wygranych po 5.000 marek 1 wygrane po 150.000 " 5 " 4.000 " 1 " 100.000 " 108 " 3.000 " 1 " 60.000 " 264 " 2.000 " 1 " 50.000 " 10 " 1.500 " 2 " 40.000 " 3 " 1.200 " 3 " 30.000 " 530 " 1.000 " 4 " 25.000 " 1073 " 500 " 2 " 20.000 " 101 " 300 " 2 " 15.000 " 25 " 250 " 1 " 12.000 " 85 " 200 " 24 " 10.000 " 100 " 150 " 3 " 8.000 " 27069 " 145 " 3 " 6.000 " etc. etc., ogółem 47.600 wygr. które za kilka miesięcy w 7 oddziałach z pewnością wyciągnięte zostaną. Pierwsze ciągnięcie jest urzędownie ustanowione. Cena wynosi: Cały oryginalny los tylko 3 złr. 50 ct. w. a. Pół oryginalnego losu tylko 1 złr. 75 ct. w. a. Czarta część oryg: losu tylko 88 ct. w. a. Te przez Państwo poręczone Losy oryginalne (żadne zakazane Promesy) przesłane zostaną przezemnie interesantom nawet w najodleglejsze okolice za opłatnem nadesłaniem należności. Każdy biorący udział, otrzyma odemnie oprócz oryginalnego losu, także oryginalny plan opatrzony herbem państwa gratis, a po uskutecznionem ciągnięciu otrzyma namychiast urzędową listę wygranych. Wypłata i przesyłanie wygranych stronom nastąpi wprost odemnie natychmiast i pod ścisłą dyskrecją. Każde zamówienie uskutecznić można wprost przekazem pocztowym, lub listem rekomandowanym. Uprasza się przeto z powodu blizkiego terminu ciągnięcia, gdyż tylko do 31-go Października b. r. udać się z pełnem zaufaniem do firmy: SAMUEL HECKSCHER SENR. Kantor bankowy i wymiany w Hamburgu. 892 1-3

Ein junger Mensch sucht bei einer deutschen Familie eine ganze Pension, gültige Offerten an die Administration der „Gazeta Krakowska“ unter A. B. 894 3-3

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. Publiczność, że podejmuję się Malowania Obrazów Religijnych, CHORAĞWI KOŚCIELNYCH tudzież restaurowania wszelkich starych obrazów. Pracując w zawodzie artystyczno-malarskim od 25 lat i zjednuwszy sobie w ciągu tego czasu powszechne uznanie, zapewnić mogę, że powierzone mi roboty wykonywam według wszelkich wymogów sztuki i w umiarkowaną cenę. Z szacunkiem Stanisław Bryniarski, artysta malarz. 770 24-2 Kraków, klasztor XX. Augustyanów, Nr. 7.

Poszukuje się pożyczki Złr 1000 na rok jeden pod korzystnymi warunkami. Wiadomości udzieli K. Laskowski, Kraków ul. św. Jana 17 II. piętro. 896 2-4

W AGENCYI DZIENNIKÓW W. KUKLIŃSKIEGO w hali Sukiennic Nr. 5. można codziennie nabywać pojedynczemi numerami, lub prenumerować miesięcznie i kwartalnie wszystkie pisma polityczne, a mianowicie z polskich: Gazetę Krakowską, Czas, Reformę, Gazetę Narodową, Gazetę Lwowską, Gazetę Warszawską, Dziennik Polski, Dziennik Poznański, Kurjer Poznański, Kurjer Warszawski, Echo, Wiek; humorystyczne: Djabła, Szozutek, Różowe Domiço, Muche, Kolce; z niemieckich: Allgemeine Zeitung, Presse, Neue freie Presse, Tagblatt, Tribüne, Fliegende Blätter, Kikeriki i t. p. zaś francuskie, włoskie i rosyjskie tylko na zamówienie dostarczane być mogą. Prócz powyższych, agencja utrzymuje zawsze na składzie i w odpowiedniej ilości wszystkie znaczki pocztowe, dalej tytonie, cygara, papierosy i materiały piśmienne i poleca się łaskawym względem Szanownej P. T. Publiczności. Z pełnym szacunkiem W. KUKLIŃSKI agencja dzienników. 761 26-?

LOTERYA WYSTAWY TRYESTEŃSKIEJ. 1. Główna wygrana gotówką 50.000 złr. 2. Główna wygrana gotówką 20.000 złr. 3. Główna wygrana gotówką 10.000 złr. Następnie 1 po 10.000 złr. — 4 po 5.000 złr. — 5 po 3.000 złr. — 15 po 1.000 złr. — 30 po 500 złr. — 50 po 300 złr. 50 po 200 złr. — 100 po 100 złr. — 200 po 50 złr. — 542 po 25 złr. — razem 1.000 wygranych 213.550 złr. oprócz tego jeszcze wiele innych ubocznych wygranych stanowiących przedmioty ofiarowane przez wystawców. Cena jednego losu 50 centów. Zamówienia z dołączeniem 15 centów na opłatę pocztową, adresować należy: Lotterie-Abtheilung der Triester Ausstellung, Piazza Grande Nr. 2. in TRIEST. 867 8-10

Kurs pieniędzy i pap. wartość. Kraków, dnia 20 Października. Ruble pap. za 100 rs. 118 — 119 50 Marki niem. za 100 marek 57 50 59 — Franki za 100 fr. 46 50 47 75 Półimperyal ros. 9 60 9 80 Dukat ważny 5 50 5 70 Rubel srebrny obrączkowy 1 50 1 70 Srebrne kupony platne za 100 złr. 99 — 100 —

Wiedeń, dnia 19 Października. Obligci dugu państwa. Renta pap. 100 złr. 76 70 76 85 srebna 100 złr. 77 45 77 60 złota 100 złr. 95 40 95 6 pap. 100 złr. 92 60 92 80 złota węgierska 100 złr. 95 40 95 60 papierowa 100 złr. 86 25 86 50 weg. (Ostbahn) 10% pod. 92 60 92 80 Akcje bankowe. Anglo-austr. 120 złr. 124 80 125 — Boden-Credit 200 " 232 — 233 — Kredyt dla h. i. p. 140 " 306 25 306 50 Kredyt weg. 200 " 296 — 296 50 Niższo-Austr. 500 " 870 — 880 — Hipoteczne galic. 200 " — — — Austro-węgierskie 500 " 828 — 830 — Unionbank 100 " 120 90 121 20 Verkehrsbank 140 " 145 50 146 — Bankverein 100 " 115 — 115 25 Länderbank 200 " — — — Akcje kolei. Albrechta 200 złr. — — — Alßldzkie 200 " 170 50 171 — Elßbiety 210 " 212 — 212 50 Ferdynanda półn. 1000 " 28 14 28 19 Franc. Józefa 200 " 195 25 195 75 Morawsko-Szlaska 200 " 22 25 22 75

Lwowsko-Czerniow. 200 " 171 — 171 50 Aust. półn.-zachod. 200 " 225 50 226 — Południowa 200 " 144 — 144 50 Tramwaj 200 " 232 50 233 — Weg.-galic. 200 " 162 25 162 75 Weg. półn.-wschod. 200 " 162 — 163 — Weg. zachod. 200 " 165 75 166 25 Listy zastawne. 5% Bodeneredit 100 złr. 119 75 120 15 5% 33 lat 100 " 100 75 101 25 5% Austro-węgierskie 100 " 100 90 101 — Obligci piernszestwa. Albrechta 300 złr. sr. za 100 94 50 94 75 Alßldzkie 200 " 96 75 97 25 Gratzkoflach. 150 " — — — Elßbiety 150 " 97 90 98 25 " 1870 200 " 100 40 100 80 " 1872 200 " 101 50 102 — " 1873 200 " 101 20 101 50 Ferd. półn. 100 złr. sr. 106 — 107 — " 1872 300 złr. sr. za 100 101 75 — " 1876 100 złr. sr. 106 — 106 25 Gal. Kar. Lud. 1881 300 złr. sr. za 100 101 25 101 75 Lwow.-Czern. 1865 300 " 93 65 93 90 " 1867 300 " 100 50 101 — " 1868 300 " 96 75 97 — " 1872 300 " 96 25 96 75 " 1873 300 " 150 10 100 40 Rudolfa 300 " 100 — 100 25 " 1869 300 " 100 — 100 25 " 1872 300 " 100 — 100 25 Siedmiogrodzkie 200 " 91 50 92 75

Lapiery loteryjne. 3% Bodeneredit 100 złr. 109 — 109 30 4% Cisańskie 100 " 24 75 24 75 3% Serbskie 100 fr. 27 30 27 60 3% Tureckie 400 " 115 75 116 55 5% Reg. Dunaju 100 złr. 109 — 109 50 4% Żeglugi Dunaju 100 " 109 — 110 — 4% Tryest 100 " 127 — 127 50 4% 50 119 — 119 50 4% 1854 Losy 250 " 130 75 131 25 4% 1860 Losy 500 " 135 50 136 — " 100 " 171 25 171 75 Losy 1864 " 100 " 169 75 170 25 Węgierskie 100 " 124 25 124 25 M. Wiednia 100 " 174 75 175 25 Kredytowe 100 " — — — Klary 40 " — — — M. Insbruku 20 " — — 41 — Kęglowiec 10 " 23 50 24 — M. Krakowa 20 " 20 50 21 — M. Lublany 20 " 20 75 21 25 M. Budy 40 " 23 25 23 75 M. Palfy 40 " 35 75 36 25 Czerwonego Krzyża 10 " 12 60 13 — Rudolfa 10 " 18 75 19 25 Salm 40 " 51 50 52 50 M. Salzburgu 20 " 23 50 24 — St. Genois 40 " 47 — 48 50 M. Stanisławowa 20 " 24 25 25 — Waldstein 20 " 27 75 28 50 Windszgrätz 20 " 38 55 39 — Losy użytkowe 2% Bodeneredit 30 — 31 —